DE BESTE VAN 2014

De 10 mooiste expo's van 2014

ERIC RINCKHOUT
24-12-14, 08.17u

As Sweet as it gets, Michaël Borremans. ©kos

2014 was een voortreffelijk tentoonstel-lingsjaar, met grote namen en verrassende ontdekkingen. Uren heeft kunstcriticus Eric Rinckhout dan ook lopen tobben over dit lijstje. Een aantal expo's loopt nog door tot in 2015. Profiteer ervan.

1. Henri Matisse, The Cut-Outs, Tate Modern, Londen

Tate Modern overtrof zichzelf met de sublieme expositie over de laatste jaren van de Franse schilder Henri Matisse (1869-1954). Gekluisterd aan zijn bed of rolstoel, verlegde hij de grenzen van de collage: een vreugdevolle uitbarsting van kleur en beweging. Een ode aan de onstuitbare creatieve energie. The Cut-Outs was geen tentoonstelling maar een belevenis.

2014 Succession H. Matisse/VG Bild-Kunst, Bonn ©Henri Matisse

2. Anselm Kiefer Royal Academy, Londen

Anselm Kiefer (69) is een luis in de Duitse pels. Hij drukt zijn heimat steeds weer met de neus op de mythes die aan de basis lagen van het nazisme, in almaar grotere, brutale en confronterende kunstwerken. Alles is buitenmaats aan deze kunstenaar, die als een alchemist met vuur en lood, gips en verf een magische en deprimerende wereld bouwt.

©Anselm Kiefer

3. Marlene Dumas. The Image as Burden, Stedelijk Museum, Amsterdam

Nog tot 4 januari kunt u gaan kijken naar deze overrompelende en soms onbehaaglijk stemmende tentoonstelling met zo'n 200 werken van Marlene Dumas (61). De kunstenares zet ons graag op het verkeerde been: koude, reusachtige baby's en porno met een vette knipoog. Zo verzet Dumas zich tegen ingesleten opvattingen over schoonheid, ras, kleur, goed en slecht.

4. Michaël Borremans, As sweet as it gets, Bozar, Brussel

Borremans is een buitengewone schilder. Zijn virtuositeit gebruikt hij om onze blik te verstoren en de illusie van de schilderkunst te ontregelen. Zijn tegendraadse schoonheid doet denken aan de films van Ingmar Bergman en David Lynch. De tentoonstelling in Bozar verleidde meer dan 144.000 bezoekers, een record.

Michaël Borremans ©kos

5. Late Turner. Painting set free, Tate Britain, Londen

Nog tot 25 januari 2015 loopt de tentoonstelling over de laatste vijftien jaar van de eigenzinnige schilder William Turner (1775 -1851). Het was een vruchtbare periode, waarin hij alle conventies overboord gooide. De knorrige Engelsman smeerde zijn verf uit met een lap, kraste met zijn nagels in de natte verf en spuugde op zijn doeken om een mistig effect te creëren.

William Turner. ©Tate

6. Sensatie en Sensualiteit. Rubens en zijn erfenis Bozar, Brussel

Een weergaloze tentoonstelling, vol kleur en dynamiek, toont hoe de jachttaferelen, naakten en portretten van de Antwerpse barokmeester Peter Paul Rubens school hebben gemaakt: Van Dyck, Delacroix, Klimt en Picasso haalden inspiratie bij de grootmeester. Mis vooral de landschappen niet. Nog tot 4 januari 2015.

Rubens ©kos

7. Nicolas de Staël. Lumières du Nord - Lumières du Sud - Musée d'art moderne André Malraux, Le Havre Berlind

Heel zijn korte leven heeft Nicolas de Staël (1914-1955) gevochten met het licht: de zinderende zon van het Zuiden en de talloze tinten grijs van het Noorden. De Franse havenstad Le Havre toonde 130 schilderijen van De Staël. Landschappen en zeegezichten teruggebracht tot de essentie: lijn, verf, kleur, ruimte en emotie.

Nicholas de Staël ©Collection Albright-Knox Art Gallery, Buffalo, NY

8. De Bruyckere, Sculptures & Drawings 2000-2014 S.M.A.K. Ger

De kwetsbare mens en het lijdende lichaam staan centraal in het oeuvre van Berlinde De Bruyckere (50). Soms is de mens weinig meer dan een homp aan de vleeshaak of een verzakkend lijf op een paal. De tentoonstelling in S.M.A.K. is wreed en heftig: gruwel en lijden gestold in was. Toch biedt haar kunst, in zekere zin, ook rust, stilte en, ja, troost. Tot 15 februari 2015.

Berlinde de Bruykere ©Diego Franssens

9. De Zee. Salut d'Honneur, Jan Hoet, Oostende

De Zee is een monumentale tentoonstelling op twaalf locaties in Oostende. Het zou de laatste expo van Jan Hoet worden, hij overleed tijdens de voorbereiding. Twee sleutelwerken over de zee zijn schilderijen van Courbet en Turner. Vanuit Mu.ZEE waaiert de expo uit over heel Oostende, met veel hedendaagse kunstenaars die een hulde aan Jan Hoet brengen. Tot 19 april 2015.

©Wouter Van Vooren

10. Johan Creten. De storm Middelheim-museum, Antwerpen

Johan Creten (50) is bekender in het buitenland dan in België. De voorbije zomer palmde hij met 25 beelden het Middelheim-museum in: sculpturen van monumentaal groot tot kwetsbaar klein. Nu eens zijn de beelden dreigend, dan weer kleurrijk, maar altijd prikkelen ze de fantasie. Een genereuze expo.

Johan Creten ©Bob van Mol